

100-lecie urodzin prof. dr. hab. farm. Włodzimierza Witolda Głowackiego (1909–2001)

Aptekarza, działacza towarzystw farmaceutycznych i izb aptekarskich, wykładowcy historii farmacji w Akademii Medycznej w Gdańsku, na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Poznaniu, członka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, znawcy sztuki i poety (wydał tomik „Niezatarte ślady pamięci”, 1999)

Jan Majewski

Włodzimierz Witold Głowacki urodził się 8 października 1909 r. w Inowrocławiu, w rodzinie mistrza malarskiego i znanego działacza regionalnego. Tu ukończył Gimnazjum Klasyczne im. Jana Kasprowicza. Następnie wybrał studia farmaceutyczne na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego, finalizując studia pracą magisterską u prof. K. Hrynakowskiego („Analiza termiczna układu podwójnego: naftyamina – siarka i potrójnego: antypiryna – fenacjatyna-salol”, 1932).

Jeszcze w 1929 r. rozpoczął pracę zawodową w Inowrocławiu, w aptece „Pod Lwem” Tadeusza Molla.

Oczekując na etat asystenta w Katedrze Chemii Farmaceutycznej, u promotora pracy magisterskiej, podjął pracę w aptece im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (u aptekarza Antoniego Majorowicza, znanego aptekarza i działacza społecznego). Praca w aptece nie w pełni satysfakcjonowała młodego magistra, dlatego postanowił zgłębiać dzieje swojego zawodu. Podjął studia historyczne na Wydziale Humanistycznym UP (1934). Ukoronowaniem tych zainteresowań była praca „Przynależność organizacyjna aptekarzy w dawnym Poznaniu” (napisana pod kierunkiem prof. Kazimierza Tymienieckiego), którą opublikował w „Kronice miasta Poznania” (1937). Wybuch wojny spowodował, że nie zdążył przystąpić do ostatniego egzaminu z mediewistyki i uzyskać dyplomu magistra historii. Nie doczekawszy się etatu na uczelni wraca do zawodu i zostaje kierownikiem apteki w Szpitalu Miejskim im. Józefa Strusia w Poznaniu (1938). Bardzo angażuje się w tę pracę, o czym świadczą najlepiej wręcz futurystyczne artykuły – „Pomieszczenia i czynności apteki szpitalnej”, „Kierunki rozwoju polskiego aptekarstwa szpitalnego”.

Podczas okupacji pracował w leszczyńskiej aptece Michała Beckera „Pod Lwem”. W 1940 r. w Poznaniu ożenił się ze Stefanią z Gniatczyńskich, koleżanką ze studiów historycznych (wspaniałą żoną i matką ich dzieci, która była często maszynistką, nieocenioną sekretarką i pierwszą recenzentką Jego prac).

Przed całkowitym wyzwoleniem Poznania przyjechał z Leszna, by skonsultować z prof. Bronisławem Koskowskim, nestorem polskiej farmacji, utworzenie Izby Aptekarskiej na wyzwolonych terenach. Po zadekretowaniu został pierwszym prezesem Izby Aptekarskiej w województwie poznańskim! Będąc prezesem (w latach 1945–1949) służył radą i pomocą, nadto opracował bezcenne na owe czasy „Receptarium Polonicum” (1947). Kierował też apteką „Pod Koroną” na Rynku Wildeckim w Poznaniu, a w 1947 r. uzyskał osobistą koncesję i został współwłaścicielem tej apteki (z mgr. Benonem Kantrzonki, także bardzo szanowanym farmaceutą).

Od roku 1945 r. rozpoczął w Oddziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Poznańskiego wykłady i semina z historii farmacji (kierowana przez niego Izba

Aptekarska przyczyniła się do odbudowy Zakładów tego oddziału, a zarząd Izby wyasygnował 10 tys. zł na zakup togi dla rektora uczelni). Należy dodać, że kierowana przez niego poznańska Izba Aptekarska zorganizowała w marcu 1946 r. Zjazd Aptekarstwa Ziemi Zachodnich celem omówienia warunków pracy na tych terenach i przekazania wkładu farmaceutów w dzieło odnowy tej części kraju.

W 1949 r. obronił doktorat „Pierwszy polski słownik farmaceutyczny i jego autor Paweł Guldeniusz” (promotorem był prof. Franciszek Adamanis). Niedługo potem zostaje powołany na kurs doskonalenia oficerów, potem zaś do zawodowej służby wojskowej, którą ukończył w stopniu podpułkownika w 1974 r. Jako żołnierz pracował w Ełku (apteka Szpitala Garnizonowego) i prowadził wykłady z historii farmacji w Akademii Medycznej w Gdańsku. Potem przeniesiony został do Warszawy (apteka Szpitala Okręgowego) i do Poznania, gdzie był przedstawicielem wojskowym Departamentu Służby Medycznej na Województwo Poznańskie, również tutaj, w mundurze, wykładał historię farmacji na Wydziale Farmaceutycznym AM.

Co istotne, z poznańską Akademią Medyczną związany był od 1958 r., jako adiunkt, starszy wykładowca (1962), dr hab. nauk farmaceutycznych (1975) za całokształt dorobku naukowego, ze szczególnym uwzględnieniem pracy „Zapomniana prasa farmaceutyczna i stosunek jej do zagadnień pracowniczych”, docent (1976) i profesor (19 V 1993).

Profesor W.W. Głowacki pracował do swoich ostatnich dni. Zmarł 12 lipca 2001 r. i został pochowany na Cmentarzu Junikowskim (obok żony Stefanii). W 2008 r. urny z prochami śp. Stefanii i Witolda Głowackich

przeniesione zostały do grobowca rodzinnego na cmentarzu przy ulicy Bluszczowej w Poznaniu.

Profesor był człowiekiem pracowitym i bardzo aktywnym. Działał m.in. w Związkach Zawodowych Farmaceutów Pracowników, był inicjatorem i organizatorem Izby Aptekarskiej w Poznaniu, założycielem Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego (1947), w którym pełnił liczne funkcje (wiceprezes, członek Zarządu i przewodniczący Komisji Rewizyjnej, inicjatorem powołania Sekcji Historii Farmacji przy Zarządzie Oddziału Poznańskiego PTFarm i jej przewodniczącym (1973–1992), w latach 1976–1982 przewodniczył Ogólnopolskiemu Zespołowi Sekcji Historii Farmacji przy ZG PTFarm, a kilka lat później stał się jednym z inicjatorów utworzenia Muzeum Farmacji w Poznaniu.

Prof. W.W. Głowacki należał do współtwórców i aktywnych członków Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, za co uhonorowany został Medalem im. prof. Adama Wrzoska. Należy również zaznaczyć, że działał w wielu innych towarzystwach, m.in. w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk.

Za działalność w PTFarm otrzymał medal im. Ignacego Łukaszczyka (1970), a Walne Zgromadzenie Delegatów PTFarm nadało mu godność Członka Honorowego (1979).

Był członkiem Międzynarodowej Akademii Historii Farmacji.

W tym roku mija 80 lat od rozpoczęcia pracy w umiłowanym przez Niego zawodzie. Dziękujemy, Panie Profesorze!

Otrzymano: 2009.10.10 · Zaakceptowano: 2009.10.25